

וּפְרָשׁוּ. כְּדֵי לְלַכֵּת יוֹמָם וְלַיְלָה,
אֲסַפְקֶלְרִיהָ הַמְּאִירָה, וְשֵׁלָא
מְאִירָה. וְעוֹד, כְּדֵי לְהַטְעוֹת אֶת
הַמְּצָרִים, שְׂיֵאמְרוּ מִקְרָה הוּא,
שְׁכַתוֹב (ישעיה ט) נוֹאָלוּ שְׂרֵי צוּעֵן,
וְכַתוֹב (שם מד) מְשִׁיב חַכְמִים אַחֲוֹר,
וְעַל פֶּן הִלְכוּ בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, אֲשֶׁרֵי חֲלָקַם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹצִיא
אוֹתָם מִמְּצָרִים לְהוֹת חֲלָקוֹ
וּנְחַלְתּוּ. וּבֵא רָאָה, בְּצַד הַיּוֹבֵל
נִמְצְאָה חֲרוֹת לְיִשְׂרָאֵל, וְכֵן לְעֵתִיד
לְבֹא, שְׁכַתוֹב (ישעיה כו) וְהָיָה בַּיּוֹם
הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וְגו'.

וּמְשׁוּם אוֹתוֹ יוֹבֵל עֲלִיּוֹן, הִתְעַכְּבוּ
חַמְשִׁים יוֹם לְקַבֵּל הַתּוֹרָה וְלִקְרַב
לְהַר סִינַי. וְכֵיּוֹן שֶׁהִלְכוּ בַּיּוֹם, הִלְכוּ
בַּלַּיְלָה, לְהוֹת הַכֹּל יוֹם אֶחָד בֵּין
יוֹם וְלַיְלָה, וְלֹא נִמְצְאָת הַפְּרָדָה.

וְרַא עוֹד, אֵלֶּא שְׁכַלָם הִלְכוּ
בְּמִנְחָה לְרִצּוֹן נִפְשָׁם, בַּיּוֹם
שֶׁקִּבְלוּ הַתּוֹרָה, הָיוּ חַמְשִׁים יָמִים
שְׁלָמִים, יָמִים וְלַיְלוֹת כְּרֵאוּי, שְׁאִין
יוֹם בְּלֵי לַיְלָה, וְאִין לַיְלָה בְּלֵי יוֹם,
וְלַיְלָה וַיּוֹם נִקְרָא יוֹם אֶחָד. וְכֵיּוֹן
שֶׁהִלְכוּ חַמְשִׁים יָמִים שְׁלָמִים, אִז
שָׂרוּ עֲלֵיהֶם אוֹתָם חַמְשִׁים יָמִי
הַיּוֹבֵל, וּמִצַּד שֶׁל הַיּוֹבֵל (בִּינָה) נִתְּנָה
לְהֵם תּוֹרָה, וְלִכֵּן הִלְכוּ יוֹמָם וְלַיְלָה.
וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתוֹב וַיְהִי כִּי זָקַן
יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו, לְמָה? הֲרֵי
בְּאַרְנֹה, שְׁמִי שְׂאוּהֵב רְשָׁעִים, כִּף
הוּא. וּבֵא רָאָה, בְּיִצְחָק נִכְלָל
הַלַּיְלָה, וְלַיְלָה לֹא בְּהִיר, וְעַל זֶה
וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו, וְהַכֹּל אֶחָד.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח וְאָמַר, וַיִּגְדַּל לְמַלְךְ
מְצָרִים כִּי בְּרַח הָעַם. וַיִּגְדַּל - מִי אָמַר
לוֹ? אֵלֶּא כִּף פְּרִשׁוּהָ. אֲכַל חַכְמֵי

לְאַתְיִיקָרָא שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּרַתִּיכוּי וּפְרָשׁוּי. בְּגִין לְמִיזַל יְמָמָא וְלַיְלָא,
אֲסַפְקֶלְרִיא דְנִהְרָא, וְדִלָּא נִהְרָא. וְתוּ, בְּגִין
לְאַטְעָאָה לְמִצְרָאֵי דִימְרוּן מִקְרָה הוּא,
דְּכַתִּיב, (ישעיה ט) נוֹאָלוּ שְׂרֵי צוּעֵן, וְכַתִּיב (ישעיה
מד) מְשִׁיב חַכְמִים אַחֲוֹר, וְעַל דָּא אֲזֵלִי בִימָמָא
וּבַלַּיְלָא.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, זַפְּאָה חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲפִיק לֹוֹן מִמְּצָרִים,
לְמַהּוֹי חוּלְקִיָּה וְאַחַסְנַתִּיָּה. וְתָא חֲזִי, בְּסִטְרָא
דִּיּוֹבְלָא, אֲשֶׁתְּכַח חִירוֹ לְיִשְׂרָאֵל. וְכֵן לְזַמְנָא
דְּאַתִּי, דְּכַתִּיב, (ישעיה כו) וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע
בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וְגו'.

וּבְגִין הַהוּא יוֹבְלָא עֲלָאָה, אֲתַעַכְּבוּ חַמְשִׁין
יוֹמִין, לְקַבְּלָא אוֹרֵייתָא, וְלִמְקַרְב
לְטוֹרָא דְסִינַי. וְכֵיּוֹן דְּאֲזֵלִי בִימָמָא, אֲזֵלִי
בַּלַּיְלָא, לְמַהּוֹי כֹּלָא חַד יוֹמָא, בֵּין יְמָמָא
וְלַיְלָא, וְלֹא אֲשֶׁתְּכַח פְּרִישׁוּ.

וְרַא עוֹד, אֵלֶּא דְכֻלְהוּ בְּנֵי יִחָא אֲזֵלִין,
לְרַעוּתָא דְנִפְשֵׁייהוּ, בְּיוֹמָא דְקַבְּלוּ
אוֹרֵייתָא, הוּוּ חַמְשִׁין יוֹמִין שְׁלָמִין, יוֹמִי
וְלַיְלִי כְּדָקָא יְאוּת, דְּלִית יוֹם בְּלֹא לַיְלָה, וְלִית
לַיְלָה בְּלֹא יוֹם, וְלַיְלָה וַיּוֹם אִקְרִי יוֹם אֶחָד.

וְכֵיּוֹן דְּאֲזֵלוּ חַמְשִׁין יוֹמִין שְׁלָמִין, כְּדִין (לְקַבֵּל
חַמְשִׁין דִּיּוֹבְלָא וּכְמוֹ) שְׂאָרוּ עֲלֵיהוּ אֵינּוֹן חַמְשִׁין
יוֹמִין דִּיּוֹבְלָא, וּמִסְטָרָא דִּיּוֹבְלָא אֲתֵייהִיב
לְהוּ אוֹרֵייתָא, וּבְגִין כִּף אֲזֵלִין יוֹמָא וְלַיְלָא.
וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתִיב (בראשית כו) וַיְהִי כִּי זָקַן
יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו, אֲמַאי. הָא

אוּקִימְנָא, מָאן דְּרַחֲמִים לְחִיבָא, הָכִי הוּא. וְתָא חֲזִי, בְּיִצְחָק אֲתַפְּלִיל
לַיְלָא, וְלַיְלָא לֹא בְּהִיר, וְעַל דָּא וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו, וְכֹלָא חַד.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח וְאָמַר, (שמות יד) וַיִּגְדַּל לְמַלְךְ מְצָרִים כִּי בְּרַח הָעַם, וַיִּגְדַּל מָאן

ומכשפיו התכנסו אליו והודיעוהו כי ברח העם. ולמה אמרו את זה? אלא ראו בחכמה שלהם שהיו הולכים יומם וליל, אמרו ודאי שהם בורחים. ולא עוד, אלא שראו שאינם הולכים בדרך ישרה, כמו שכתוב וישבו ויחננו לפני פי החירות.

ויקח שש מאות וגו'. שש מאות למה? אמר רבי יוסי, כנגד המנין של ישראל, שכתוב כשש מאות אלה רגלי. בחור - כנגד הגברים שהם העקר של כל ישראל. וכל רכב מצרים - שאר המרפכות, שהם טפלים לאחורים (לאחרים), כנגד הטף, שכתוב לבד מטף. והכל עשה בעצת מכשפיו וחכמיו. ושלשם על כלו - הכל בחכמה, כנגד דרגות העליונות שנים ואחד. רבי יצחק אמר, פתרגומו - ומרזין. שהיו זריזים בכל.

ויקח שש מאות רכב בחור. רבי חייא אמר, כתוב יפקד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה. בזמן שהקדוש ברוך הוא נותן שלטון לגדולי העמים למעלה, נותן להם לעם שלהם למטה. ובשעה שמוריד אותם מדרגתם שלמעלה, מוריד את העם למטה. ויקח שש מאות רכב בחור - הרי הממנה שלהם, ופרשיה, שהנהיג את מרפכות שאר העמים, וכלם נפלו במחנה סיסרא אחר כך, והיגו בחור (ואחר כך) וכל רכב מצרים.

כתוב (שיר א) לססתי ברכבי פרעה דמיתיה רעיתי. בא ראה, כדגמת סוסה נקבה נראתה לסוסים של פרעה, ופרשיה. אלא לססתי ברכבי פרעה - בא ראה, בשעה שפרעה היה רודף אחר ישראל, מה עשה? נטל סוסות נקבות, וכפת אותן במרפכותיו בתחלה,

קאמר ליה. אלא, הא אוקמוה. אבל חכמוי וחרשוי אתכנשו לגביה, ואודעוהו כי ברח העם. ואמאי קאמרו דא. אלא חמו בחכמתא דלהון, דהו אזלי יממא וליילא, אמרו ודאי ערקין אינון. ולא עוד אלא דחמו דלא הו אזלי באורח מישר, כמה דכתיב וישבו ויחננו לפני פי החירות.

ויקח שש מאות וגו'. (שמות יד) שש מאות אמאי. אמר רבי יוסי, לקבל מניינא דישראל, דכתיב כשש מאות אלה רגלי. בחור: לקבל הגברים דאינון עקרא דכל ישראל. וכל רכב מצרים: שאר רתיכין, דאינון טפלין לאחורי, (נ"א לאחורי) לקבל הטף דכתיב לבד מטף. וכלא עביד בעיטא דחרשוי וחכמוי. ושלשם על כלו, כלא בחכמתא, לקבל דרגין עלאין, תרין וחד. ר' יצחק אמר, פתרגומו, ומרזין. זריזין הו בכלא.

ויקח שש מאות רכב בחור. ר' חייא אמר, כתיב (ישעיה כד) יפקוד יי' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה. בזמנא דקודשא בריך הוא יהיב שלטנותא לברכבי עמין לעילא, יהיב להו לעמא דלהון לתתא. ובשעתא דנחית לון מדרגיהון דלעילא, נחית לון לעמא לתתא, ויקח שש מאות רכב בחור, הא ממנא דלהון, ואוקמוה, דדבר רתיכין דשאר עמין, וכלהו נפלו במשריתא דסיסרא לבתר והיינו בחור (נ"א ולבתר) וכל רכב מצרים. כתיב (שיר השירים א) לססתי ברכבי פרעה

דמיתיה רעיתי. תא חזי, כדוגמת סוסיא נוקבא, אתחזי להון לסוסיהון דפרעה, ואוקמוה. אלא לסוסתי ברכבי פרעה, (ד) ו"ו ע"א) תא חזי, פרעה בשעתא דהוה רדיף אבתריהו דישראל, מה עבד, נטל סוסון